

Vår saksbehandler Thor Manum, 928 40 460	Vår dato 22. mai 2017 Tidligere dato 06.01.2017	Vår referanse 02/17/Draugen/TM/tm Tidligere referanse 201423440/235/TAGR
---	--	---

Til
Bergen Kommune,
Plan og bygningsetaten
Postboks 7700
5020 Bergen

Kopi til

Intern kopi til
Eget arkiv

Innspill til planforslag Bybane, sentrum-Fyllingsdalen, Delstrekning 1, Nonneseter-Kronstad, områdereguleringsplan Plan ID 64040000, jf saksnummer 201423440

1 Bakgrunn

Draugen Motorbåtforening mottok høringsbrev med planforslag til offentlig ettersyn tidlig i januar 2017. Foreningen har vært tilstede på offentlige høringsmøter på rådhuset i Bergen og har i tillegg gjennomført ett eget møte med Plan og bygningsetaten og Bybanen Utbygging 27. Januar 2017.

1.2 Draugens historie og formål

Draugen Motorbåtforening vil i 2017 passere sitt 81. år på kommunal grunn i Fløen. Draugen Motorbåtforening kunne feire sitt 80. års jubileum for få år tilbake og vil nå i 2017 fylle 85 år som båtforening. Draugens formål som forening er å fremme og ivareta medlemmenes maritime interesser for fritidsbåtlivet. Foreningen skal gi medlemmene allmennyttig informasjon og kompetanse slik at medlemmene blir bedre båtførere og håndterer båten i tråd med gjeldende lover og regler og samfunnets normer, ja utviser godt sjømannskap.

Foreningen skal videre være delaktig i nærmiljøet både ift miljøfokus mot ren havn og miljøvennlig båtpuss samt som medspiller til kommunen på nærområdets infrastruktur og samfunnsutvikling.

Gjennom en velorganisert dugnadsvirksomhet settes alle medlemmer i arbeid, både med vakthold og med vedlikehold av anlegget. Foreningens prinsipp er at dugnadene styrker det sosiale samholdet i foreningen og holder utgiftene nede samtidig som medlemmene kan lære av – og hjelpe - hverandre. Båtholdet blir dermed mulig å oppnå for folk flest når innsatsviljen er tilstede. Foreningen har en lav innmeldingsavgift, noe som gir kommunens innbygger tilgang til båtlivet for en overkommelig pris. Denne prosessen av egeninnsats og faste rammer i driften styres som en gjennomført demokratisk organisasjon. Det valgte styret står til rette for alle avgjørelser for alle medlemmene.

Motorbåtforeningen Draugen er et ikke først og fremst et par flytebrygger for heldige båteiere. Foreningen har 170 medlemmer, og hver båt representerer et nettverk av familie og venner. Det er derfor hundrevis av mennesker i alle aldersgrupper som nyter godt av, og koser seg, med det tilbudet som foreningen har bygget opp.

Draugen finner grunn til å fremheve at motorbåtforeningen ikke er en privat, kommersiell virksomhet. Gjennom mange års iherdig innsats av trofaste ildsjeler fremstår foreningen i dag med gode forhold for båtfeste, slipp, vinteropplag, avfallshåndtering, verksted, og sosiale møteplasser. Det yrende liv som møter enkeltpersonene i foreningen gir mulighet for gjensidig hjelp og støtte. I dette ligger Draugens særpreg.

1.3 Så er det behov for Draugen Motorbåtforening i 2017?

Draugen mener JA. Det sosiale kulturaspektet ved en forening som Draugen er ikke uten vesentlig betydning i dagens travle og spesialiserte samfunn. Her overføres kunnskap mellom medlemmer, og her utveksles erfaring. Foreningen og klubbhuset er et fast samlingssted for medlemmene, ikke minst pensjonistene som har ukentlige treff i foreningens klubbhus. Det å vite at du stort sett alltid treffer på noen når du tar en tur i foreningen, er godt å tenke på. Det er folkehelse på sitt beste. Og folkehelse har sin betydelige verdi i ett samfunnsøkonomisk perspektiv.

Hva så med mangfold langs Store Lungegårdsvann; er det av betydning? Det å se en levende småbåthavn på nært hold, med aktivitet og liv; det å følge årstidene i en småbåthavn; det må da være det som kalles kulturelt mangfold? Det å ha levende småbåthavn som har aktivitet fra medlemmer passer utmerket sammen med både strandpromenade og turområde, med boliger og restauranter, studenthybler og skole og mere til. Siste tilkommer i Store Lungegårdsvann er arrangementer som «Nordic Jetski (2015)», Norgescupen for jetski er arrangert flere ganger og Bergen Grand Prix i 2016. Samlet sett et mangfold som det fortsatt bør være plass til i Store Lungegårdsvann. Og som Draugen Motorbåtforening er en del av!

2 Drøfting

Planforslaget over delstrekning 1 regulerer Draugen Motorbåtforening helt bort fra kartet og Store Lungegårdsvann. Bybanen mellom Nonneseter og Kronstad ruller over Draugens landareal med båthus og opplagsplasser for foreningens medlemmer. Planbeskrivelsen ligger til rette for rivning av samtlige båthus og fjerning av flytebryggene. Det eneste som blir igjen til Draugen er at klubbhuset skal bevares (Møllendalsveien 70A), inntatt i reguleringsbestemmelsene under ”bevaring av kulturmiljø”.

En tragikomisk formulering med henvisning til kulturmiljø - hva er et kulturmiljø uten en båtforening med tilgang til sjø og båtplasser?

Draugen registrerer for øvrig at dokumentunderlaget til delstrekning 1 omtaler Draugens tilstedeværelse med to forskjellige tilnæringer.

- a) Fagnotatet av 5. Desember 2016 sier følgende; *”Pga av arealkonflikt med bybanetraséen må flere båtskur innerst i Møllendal rives. Draugen båtforening har leieavtale med Bergen kommune, som er grunneier her. Båtforeningen eier et gammelt båthus. Dette blir ikke berørt. Flytebryggene er ikke i konflikt og kan trolig ligge inntil videre”.*
- b) Planbeskrivelsene av delstrekning 1 av 25. November 2016 sier derimot følgende: *”Anleggsarbeidene fører til rivning av bygningene ved Draugen båtforening og fjerning av flytebryggene. Dette området er avsatt i planen til byutvikling”.*

Selv om dokumentene ikke er samsvarende foreligger det uansett en grunnleggende situasjon at Draugens landareal reguleres vekk fra Draugens formål, ved byggestart av delstrekning 1. Dette blir en uholdbar situasjon for foreningens medlemmer, som da blir avskåret fra båttopplag og miljøvennlig båtpuss på land og parkering. Båtlivsundersøkelsen fra 2012 viser at maritimt friluftsliv omfatter om lag 2,5 millioner nordmenn og er Norges 5. største friluftaktivitet. Friluftsliv krever nødvendig parkeringsareal for kunne utøves, det skal fraktes utstyr til og fra båten ved bruk. Fagnotatet har en viss tilnærming til Draugens realitetsbehov, mens planforslaget tar IKKE hensyn til dette behovet. Planforslaget fjerner Draugen helt fra kartet.

Fagnotatet av 5. Desember omtaler videre at eventuelt nytt areal til båtforeningen vil bli behandlet i egen plan, men at planbeskrivelsen (Plan ID 63490000) er satt på vent i påvente av ny reguleringsplan for bybanen. I forarbeidet med høringssvaret til delstrekning 1 rettet Draugen en mailhenvendelse til Bergen kommune vedrørende formuleringen ”ny reguleringsplan” og fikk følgende mailsvar 13. Februar ved kommunalplansjef:

Vi vurderer om vi skal starte et utrednings-/strategiarbeid for hele Store Lungegårdsvann med omgivelser.

Dette vi i så fall ta for seg bruk av vannet, eventuelle utfyllinger for å skape et sammenhengende tur- og parkområde rundt vannet, og muligheter for ny bybebyggelse langs deler av vannet.

Blir det et slikt strategiarbeid, vil det være Kommuneplanavdelingen som har prosjektledelsen. Det er den avdelingen jeg leder.

Alternativt vil det bli startet reguleringsarbeider for deler av strandsonen, i tillegg til området bybanen planlegger. Da vil det være Byplanavdelingen som ha prosjektansvar.

Avgjørelse om hvilket plannivå vi setter i gang regner jeg med vi tar i løpet av en måned.

Det er altså ingen langsiktig og nødvendig trygghet for Draugen og våre båtmedlemmer i dette mailsvaret.

Draugen Motorbåtforening vil således i vårt høringsinnspill ta opp igjen ett arbeidet som foreningen var delaktig i utover vinteren 2014. Draugen var i den perioden i flere møter med Bergen Kommune ifm arbeidet med PlanID 6349000 Områderegulering for Store Lungegårdsvann.

I fagnotat fra april 2014 og byrådssak fra juni 2014 vurderes det løsninger for samlokalisering av båtforeninger ved Neptun. I det arbeidet var det også skissert praktiske løsninger for videreføring av tilsvarende antall båt plasser som i dag i Store Lungegårdsvann.

Det kan nå i 2017 være relevant å ta opp igjen tråden rundt flytting og samlokalisering da ”ny reguleringsplan” fortsatt er i det blå:

- tilgjengelig landareal for båttopplag blir betraktelig redusert i planskissen for foreningens 170 medlemmer. Men planskissen fra 2014 gir foreningens medlemmer mer plass enn hva Bybanens delstrekning 1 legger opp til. Dette vil naturlig nok også omfatte areal for parkering.
- Byrådsvedtak fra 2013 og byrådssak fra 2014 angir at areal i dag benyttet av bilverksted fortrinnsvis benyttes i forbindelse med samlokalisering av småbåthavnene. Draugen forutsetter at ”ny reguleringsplan” avklarer dette forholdet.
- Vedtatt reguleringsplan over Møllendal Vest har regulert et stort areal til parkanlegg. Denne reguleringsplanen bør være gjenstand for en justering. En liten tilpasning vil gi småbåtforeningene et økt handlingsrom for en bedre og mer hensiktsmessig samlokalisering.
- en utvidelse av flere kaianlegg i ytre/søndre del av Store Lungegårdsvann vil gi økte utfordringer innenfor skadehistorikk med økte forsikringspriser for foreningene grunnet strøm-, is- og vindforhold spesielt under de årlige vinterstormene og enkelt skader og utgifter på medlemmenes båter. Dette også sett i sammenheng med at det blir flere båter på sjøen grunnet mindre disponibelt landareal. Det vil da være behov for molo ut fra Tonningsneset/ Grønneviksøren.
- Draugen fikk i 2014 signaler om at foreningens vinsj og slipp kan ha et verneperspektiv over seg, der foreningens vinsj og slipp beskriver det originale båtlivet i Store Lungegårdsvann. Det kan da være relevant å inkludere denne i ”ny reguleringsplan” i den hensikt å fortsatt beskrive båtlivets falsetter i Store Lungegårdsvann.

3 Konklusjon

Bergen er en maritim by. Med byens beliggenhet med nærhet til sjøen med lange tradisjoner for både næring og rekreasjon. Rekreasjonsverdien for folkehelse er viktig og kan ikke måles i penger. Draugen Motorbåtforening bidrar sterkt til dette. Foreningen har merket en større interesse for medlemskap fra innbyggere som planlegger å flytte inn/har flyttet inn i utbyggingsprosjektene i nærområdet.

Draugen har også tilrettelegge for myke medlemmer som har kajakk slik at foreningen kan bidra til et maritimt mangfold. Spesielt i 2016 økte kajakk tilgangen i foreningen.

Draugen har i generasjoner vært et kulturelt møtested med nærhet til byens befolkning som en viktig brikke i rekreasjon og folkehelse. Dette ønsker Draugen Motorbåtforening fortsatt å være i Store Lungegårdsvann. Kommunen må bidra til at maritim kultur ikke forvitrer. Å flytte en båtforening er ingen liten operasjon. Småbåtforeningene skal drifte i et samspill med bredden av et yrende båtliv der båtmedlemmer, kajakkmedlemmer og båtgjester skal ha sin naturlige plass i Store Lungegårdsvann.

Draugen vil videre kunne disponere klubbhuset og vedlikeholde et verneverdig bygg. Dette er et ansvar som Draugen ser som naturlig å videreføre slik foreningen har gjort i 80 år.

Draugen Motorbåtforening må fortsatt leve med en **stor usikkerhet** rundt sin eksistens. Draugen er sterkt bekymret over at reguleringsplanen for Bybane delstrekning 1 og Bergen kommune ikke skaper trygghet og langsiktighet. Slik som høringen ligger ute legger kommunen i realiteten opp til at en båtforening utraderes av kartet og historien – en historie som har gitt Draugen og byens befolkning 81 års tilstedeværelse i Fløen/Store Lungegårdsvann.

I slutfasen av høringsperioden har nå Draugen Motorbåtforening mottatt oppsigelse av leieforhold, løpende fra 1. Mars 2017. Som skrivet av 14. Februar 2017 konkluderer med: ”Dette innebærer at båtforeningen må levere tilbake tomten i ryddet stand senest 1. Mars 2020”. Oppsigelsesvirkemiddel ligger i leieavtalen og er således noe som Bergen Kommune kan benytte seg av. Det som er skuffende for foreningen er at Bergen Kommune ikke er i forkant med tanker for videre maritim aktivitet som Draugen Motorbåtforening utgjør. Som tidligere nevnt; å flytte en hel båtforening er ikke en liten operasjon.

Draugen mister landareal, Draugen mister båthus, Store Lungegårdsvann og Bergen mister Draugen Motorbåtforening.

For Draugen Motorbåtforening

Thor Manum
Formann